

120 let od izda knjige Navod za oskrbovanje malih gozdnih posestev na Kranjskem in Primorskem

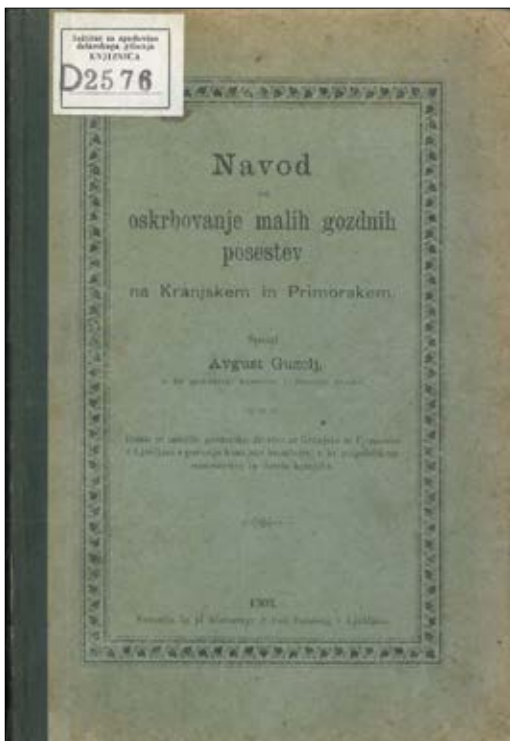
V letu 2023 je minilo 120 let od prvega izida knjige **Navod za oskrbovanje malih gozdnih posestev na Kranjskem in Primorskem**, ki jo je spisal gozdarski strokovnjak in gozdarski komisar v Novem Mestu, Avgust Guzelj. Knjigo je v nakladi kar 10 000 izvodov izdalo in založilo gozdarsko društvo za Kranjsko in Primorsko v Ljubljani s pomočjo Kranjske hranilnice, c. kr. poljedelskega ministrstva dežele kranjske. Knjiga obsega 112 strani s poglavji: Uvod, Vzgoja gozdov, Izkoriščanje in poraba gozdnih pridelkov in Gozdno varstvo.

Zanimivo je, kako avtor že na začetku priročnika pove, da imajo gozdovi za človeštvo večjo vrednost kot le njihove neposredne koristi (les in drugi raznovrstni pridelki) oz. kot je avtor zapisal sam: »Veliko večji je njih važnost za naš razvoj, prospeh in napredek še iz drugih ozirov«. Misli predvsem na: »ozračje in podnebje krajev, na

razmerje zračne padavine in na vodno razmerje celih pokrajin in vsled tega tudi na rodovitnost zemlje, tako da so merodajnega pomena za narodno blagostanje sploh.« Svoje nauke pa podeli v misli: »Sploh naj bi si štel vsak posestnik za svojo sveto dolžnost varovati gozd kot zaklad, kateri naj se mu s primernimi dohodki obrestuje, katerega pa mora s skrbnim gospodarstvom ohraniti sebi in svojim potomcem v dobrem stanu.«

Posebno poglavje pa nameni tudi: »Škode, katere povzročijo človek v gozdih« in še posebej so obravnavane t.i. gozdne kvare in tatvine, kjer lahko izvemo s kakšnimi kaznimi so v tem času kaznovali storilce, npr.: »Drugi spredaj navedeni in slični prestopki, ako niso tatvine ter zanje ne veljajo splošne kazenske določbe, in jih torej ne sodi c. kr. sodnija, se kaznujejo pri političnih oblastvih po 62. gozdnega zakona z ukorom, ali z 1 do 40 dnevnim zaporom ali z globo 10 do 100 K.« Gozdarski priročnik je živa priča, da smo imeli že v preteklosti odlične gozdarje, ki so znali razmišljati celostno, sozvočno s poudarkom gozda na krajino in človeka.

Avgust Guzelj se je rodil 3. septembra 1864 v Škofji Loki in umrl leta 1931 v Novem mestu. V Ljubljani je študiral na realki (mat. 1881), nato končal visoko poljedelsko šolo na Dunaju. Služboval kot gozdarski praktikant pri knezu Auerspergu v Kočevju. V letih 1887–1888 je služil kot komisar za razmejitev državnih gozdov v Bosni, v letu 1889 pa pri gozdnodomenskem oskrbništvu v Trbižu. Leta 1892 je bil imenovan za praktikanta in okrajnega tehnika za sodni okraj Podgrad v Istri. Vodil je pogozdovanje Krasa, oskrbovanje drevesnic, gospodarsko ureditev in konstituiranje združnih gozdov. Leta 1895 je bil premeščen v Novo mesto ter leta 1898 imenovan za komisarja, leta 1907 za nadkomisarja. Upokojil se je leta 1908. Pisal je za Kmetovalca in objavljал svoje članke v drugih strokovnih časopisih na temo o oskrbovanja gozdov, pogozdovanja, in drugih gozdarskih tematik.

Slika 1: Navod za oskrbovanje malih gozdnih posestev na Kranjskem in Primorskem - naslovnica (foto: J. Prah)

Vira:

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/b3/Avgust_Guzelj_-_Navod_za_oskrbovanje_malih_gozdnih_posestev.pdf

<http://www.slovenska-biografija.si/oseba/sbi221447/#slovenski-biografski-leksikon>

Slika 2: Avgust Guzelj – portret (foto: Zbirka upodobitev znanih Slovencev NUK - Avgust Guzelj (1864-1931) (1920-1930). URN:NBN:SI:img-BHFYV7D5 from <http://www.dlib.si>)